

50 GODINA DRAMSKOG KAZALIŠTA GAVELLA

PREMIJERE
RAZGOVOR
PORTRET
FESTIVALI
MEDUI

Priredila ANITA JELIĆ

VOX
HISTRIONIS

MEĐUNARODNA
SCENA

AKTUALNOSTI

OBLJETNICE

TEORIJA
FOAJE
MI U SVJETU
NOVE KNJIGE
DRAMA

Dramsko kazalište Gavella pedeset mu je godina već

Dramsko kazalište Gavella je nastalo iz revolta. Kao odgovor na situaciju koja je tada vladala u Hrvatskom narodnom kazalištu i hrvatskom glumištu uopće. Početkom pedesetih godina, socrealistička umjetnost i poratna politika imali su veliki utjecaj na kazališnu produkciju. Mladi glumci i redatelji, predvođeni profesorom Gavellom nisu željeli pristupiti i postati dio tadašnjeg kazališnog miljea. Željeli su sami kreirati svoj umjetnički svijet. U svom kazalištu. Na svoj način. Mladost, inventivnost i zajedništvo bile su osnovne odrednice njihovog djelovanja.

Pri tome se nisu libili preuzeti zgradu od jednog kazališta, ravnatelja od drugog kazališta, glumce iz trećega... Tijekom godina, kazalište Gavella je iz revolucionarnog, prešlo u tradicionalno. Nova energija i poetika koju su kreirali u prostoru hrvatskog glumišta početkom pedesetih, postali su pravilo i obaveza generacijama koje su dolazile. Učenje dr. Branka Gavella, njegova programska koncepcija, predstave i rad s glumcima postali su uzor, ali i teret. Novi članovi kazališta postali su taoci blistave gavelijanske prošlosti.

Početkom devedesetih, u kazalištu "Gavella" zapuhali su novi vjetrovi. Problemi sa kotlovnicom uzrokovali su zatvaranje glavne scene, a zatim i rekonstrukciju cijelog kazališta. Repertoar je prilagođen novim uvjetima (kazališta bez pozornice); foaje je postao glavna scena, suvremenost je punim plućima ušla u DK Gavella. Mnogi mladi ljudi su primljeni u ansambl. Studenti su angažirani za profesionalne produkcije. Branko Gavella i njegova poetika polako su potisnuti u prostore sjećanja. Nova generacija i "slučaj kotlovnica" donijeli su nove vrijednosti: suvremeni tekstovi, tehnološki napredak i globalizacija postali su sinonimi kazališta. Svi smo pričali o "Gavelli" – prvom hrvatskom kazalištu koje će, po završetku rekonstruk-

cije, biti europski umreženo. U foajeu će biti instalirani veliki displayi sa repertoarima najznačajnijih europskih kazališta. Karte za kazališnu predstavu u Berlinu ili Londonu moći će se rezervirati u Zagrebu. Zahvati koji su poduzeti u dvorani, također su razvijali maštu. "Gavella" je opremljena novom tehnikom kakve do tada nije bilo u hrvatskim kazalištima.

U posljednje vrijeme, "Gavella" je opet *in*. Pedeseta obljetnica; slavljenička sezona; city light reklame, skandali; mnogobrojni članova ansambla koji se smiješe sa televizijskih ekrana... "Gavella" je jednostavno uvijek *in*.

Teško je napraviti pregled zbivanja u jednom kazalištu koje je navršilo pedeset godina.

Po kutićima kazališta, u ormarima, na kazališnim ceduljama, rukom prepisanim dramskim tekstovima, repertoarima, popisima izvedbi, podjelama predstava, programskim knjižicama, fotografijama, plakatima nalaze se stotine priča, anegdota, događaja i sudbina... Netko je igrao čovjeka u masi, netko je odbio ulogu, netko je skinuo predstavu, netko je loše režirao... svaki "bezvezni papirić", krije u sebi stranice i stranice događaja. A koliko je tek priča na pozornici... A koliko u kafiću... A koliko u Kekinoj inspicijentskoj sobi...

Ja sam "Gavellu" upoznala i zavoljela kroz priče nekadašnjih i sadašnjih glumaca, djelatnika i suradnika. Oni, koji su me upoznavali sa "Gavellom", rekli su da je najvažnije u tom kazalištu – duh tog kazališta. U ovom slavljeničkom trenutku – "Gavellin duh" posredovali su ga za Vas - Pero, Boris, Keka i Krešo. Među žive gavelijance zavukao se i Zido. Oni su bili moji prvi vodiči kroz godine, hodnike i duh kazališta "Gavella".

Neka je sretna i vesela svim gavelijancima obljetnica njihovog kazališta.

Anita Jelić